

ALPSKO SMUČANJE SLEPIH IN SLABOVIDNIH

ZGODOVINA

Torej če začnemo z kratkim pregledom zgodovine smučanja invalidov. Prvi sistematični razvoj samega smučanja se je začel takoj po koncu 2. sv. vojne. Z njim je prepleten tudi začetek smučanja slepih ter slabovidnih tekmovalcev, saj so bili le-ti poleg tekmovalcev z amputacijami edini, ki so se udeleževali v športu nekje do 70. let 20. stoletja. Prvo tekmovanje za smučarje invalide so tako priredili l. 1948 v Avstriji, na njem pa je sodelovalo sedemnajst smučarjev. Prve zimske paraolimpijske igre so priredili leta 1976 na Švedskem. Tam so tekmovali le v slalomu ter veleslalomu (kar se tiče alpskega smučanja), l. 1984 so dodali programu še smuk (ki je sedaj v procesu ukinjanja), kot zadnji pa se je 1994 ostalim priključil še superveleslalom oz. Super G

TEKME

Na tekmah alpskega smučanja za športnike invalide sodelujejo tako moški kot ženske; slepi, sedeči ter amputirani tekmovalci in tekmovalke. Vrstni red startov za vse discipline razen slaloma je: slepe tekmovalke, sedeče tekmovalke, amputirane tekmovalke nato pa slepi tekmovalci, sedeče tekmovalke in amputirani tekmovalci. V slalomu sedeče kategorije startajo kot zadnje. Razdalja med vratci v posamezni disciplini je določena s standardi FIS

Tekmovalci in tekmovalke na tekmovanjih mednarodnega ranga uporabljajo opremo, ki ustreza standardom FIS z določenimi posebnimi pravili. Da lahko tekmovalec sodeluje na tekmovanju mednarodnega ranga, mora za to pridobiti licenco ASD. Za pridobitev licence mora na uradno klasifikacijo, ki ponavadi poteka nekaj dni pred prvo tekmo sezone na mestu tekme. Cena licence za 1 sezono je 50 € na sezono oz. 100 € za slepega oz. slabovidnega tekmovalca ter njegovega vodnika.

Slepi ter slabovidni tekmovalci so lahko kategorizirani v 3 kategorije in sicer B1, B2 in B3. Vse tri kategorije sicer na tekmovanju tekmujejo med seboj in za vse 3 kategorije se podeli 1 komplet medalj pri tekmovalkah in en pri tekmovalcih.

B1: ne zaznava svetlobe na nobenem očesu ali majhna zaznava svetlobe, vendar tekmovalec/tekmovalka ne prepozna oblike roke na kateri koli razdalji in katerem koli kotu

B2: Od zmožnosti prepoznavne oblike roke do ostrine vida 2/60 in/ali manj kot 5 stopinj vidnega polja

B3: Ostrina vida od 2/60 do 6/60 in/ali med 5 stopinj in 20 stopinj vidnega polja

Na podlagi teh kategorij se čas dosežen na tekmi množi s faktorjem, ki je določen za kategorijo in na podlagi teh rezultatov se podelijo medalje

POSEBNA PRAVILA

Na tekmi je za kategorije slepih in slabovidnih obvezna uporaba vodnika. Med tekmovanjem med tekmovalcem in vodnikom ne sme biti fizičnega kontakta, za vodenje se uporablja glasovna in/ali radijska komunikacija.

Vsi tekmovalci B1 morajo imeti med tekmovanjem prelepljena smučarska očala, ki zagotovijo da je vidljivost tekmovalca enaka 0.

Slepi ter slabovidni tekmovalci lahko na ogledu proge vozijo med vratci.

Vodnik mora voditi tekmovalca kategorij B2 in B3 od spredaj, tekmovalca B1 pa lahko vodimo od zadaj ali od spredaj

Vodnik ne sme biti več kot dve vratci pred tekmovalcem pri slalomu ter veleslalomu ter ena vratca pred tekmovalcem pri Super G ter smuku.

Vodnik mora skozi vsa vratca

Vodnik mora nositi oznako in sicer startno številko fluorescentno oranžne barve na kateri mora biti na sprednji ter zadnji strani napisana velika črka G

ŠTART IN UKAZI MED TEKMO

Vodnik slepega tekmovalca vedno starta poleg štartne hišice, medtem ko slepi starta iz štartne hišice nekaj sekund kasneje. Vodnik v večini primerov vozi pred slepim tekmovalcem ter ga usmerja z ukazi VA za naravnost, RE za desno ter LI za levo. Vodnik mora zapeljati skozi vsa vratca ter skozi ciljno črto, vendar se ura ustavi šele ko ciljno črto prečka slepi oz slabovidni.

Delavnico pripravil vrhunski alpski sedeči smučar: Gal Jakič